

Osnutek mnenja

Zakon z dne [...] o spremembi Zakona zvezne dežele Štajerske o mladih (sprememba Zakona zvezne dežele Štajerske o mladih iz leta 2024)

Štajerski deželni parlament je sprejel naslednji zakon o spremembi:

Zakon zvezne dežele Štajerske o mladih (Deželni UL št. 81/2013), kot je bil nazadnje objavljen v Deželnem UL št. 69/2018, se spremeni:

1. Kazalo se spremeni:

(a) *Oddelek 18 se glasi:* „Nakup, posedovanje in uživanje alkohola, tobačnih in povezanih izdelkov, drugih nikotinskih izdelkov, drog in podobnih snovi“.

(b) *Za besedilom „Oddelek 31. Sklicevanja“ se vstavivrstica „Oddelek 31a. Pravo EU“.*

2. Oddelek 2, pododstavek 8, se glasi:

„8. **Destilirani alkohol:** Žgane pijače, proizvedene z destilacijo; to ne vključuje prehranskih dopolnil in živil, ki vsebujejo alkohol, za posebne skupine v skladu z Zakonom o varnosti hrane in varstvu potrošnikov ali zdravil, ki vsebujejo alkohol, v skladu z Zakonom o zdravilih;“.

3. Za oddelkom 2, pododstavek 12, se vstavi naslednji pododstavek 12a:

„12a. **drugi nikotinski izdelki:** nikotinske vrečke in drugi nikotinski izdelki, namenjeni za uživanje, ki niso zajeti v pododstavku 12; to ne vključuje zdravil, ki vsebujejo nikotin, v skladu z Zakonom o zdravilih;“.

4. Oddelek 3(1) se glasi:

„(1) Da bi dosegli cilje iz odstavka 1, deželna vlada omogoči ali zagotovi delo z otroki in mladimi zlasti na naslednjih strateških področjih:

1. izobraževanje in obveščanje;
2. udeležba in državljanska vzgoja;
3. spodbujanje zdravja in preventiva;
4. zaščita pred nasiljem in zaščita mladih;
5. osebnost in identiteta;
6. skupno življenje in skupnost;
7. mladinska kultura in prosti čas;
8. digitalizacija in medijska pismenost;
9. regije in občine;
10. trajnost in varstvo podnebja.“

5. Oddelek 3(2), pododstavek 6, se glasi:

„6. Izvajanje projektov preprečevanja ali trajnosti, pomembnih za mlade, na strateških področjih“

6. Oddelek 4(3) se glasi:

„(3) Dežela v skladu s proračunskimi omejitvami občinam zagotovi finančno podporo za začetek izvajanja mladinskih projektov na strateških področjih iz oddelka 3(1).“

7. Oddelek 9, uvodni stavek in pododstavek 1, se glasita:

„Za uveljavitev štajerske strategije za mlade v regijah in za občinski razvoj dela z otroki in mladimi se v vsaki regiji ustanovi osrednji organ za usklajevanje in upravljanje naslednjih nalog v smislu regionalnega razvojnega programa – LEP 2009, Deželni UL št. 75/2009:

1. izvajanje štajerske strategije za mlade, ki jo je določila deželna vlada, vključno s povezanimi ukrepi;“.

8. Oddelek 10(2), pododstavek 3, se glasi:

„3. Podpora deželni vladi pri izvajanju štajerske strategije za mlade na področju odprtega dela z otroki in mladimi.“

9. Oddelek 11(2), pododstavek 3, se glasi:

„3. podpora deželni vladi pri izvajanju štajerske strategije za mlade na področju mladinskih združenj;“.

10. Oddelek 13 se glasi:

„Oddelek 13.

Obveznost poročanja

Deželna vlada vsaka tri leta deželnemu parlamentu predloži poročilo o svojih dejavnostih za mlade in z mladimi.“

11. Oddelek 14(1) se glasi:

„(1) Nadzorniki morajo, kolikor je to mogoče in razumno, zagotoviti, da otroci in mladostniki pod njihovim nadzorom ravnaajo v skladu z določbami tega zakona. Zakoniti skrbniki pri prenosu nadzora ravnaajo skrbno in odgovorno.“

12. Oddelek 18 se glasi:

„Oddelek 18.

Nakup, posedovanje in uživanje alkohola, tobačnih in povezanih izdelkov, drugih nikotinskih izdelkov, drog in podobnih snovi

(1) Osebam, mlajšim od 16 let, so prepovedani nakup, posedovanje in uživanje alkoholnih pijač.

(2) Poleg tega je osebam, mlajšim od 18 let, prepovedano naslednje:

1. nakup, posedovanje in uživanje tobačnih in povezanih izdelkov ter drugih nikotinskih izdelkov, pa tudi nakup in posedovanje vseh pripomočkov za njihovo uživanje (npr. vodne pipe, grelniki tobaka);
2. nakup, posedovanje in uživanje pijač, ki vsebujejo destilirani alkohol, in mešanih žganih pijač, zlasti pijač alkopop. Uživanje drugih alkoholnih pijač je dovoljeno le do te mere, da ne povzroči večje duševne ali telesne okvare.

(3) Osebam, mlajšim od 18 let, so prepovedani nakup, posedovanje in uživanje drog in podobnih snovi, ki ne sodijo v področje uporabe Zakona o snoveh, ki povzročajo zasvojenost, vendar lahko same ali v kombinaciji z drugimi snovmi povzročijo anestezijo, vznburjenje ali stimulacijo, razen če njihovo uporabo predpiše zdravnik.

(4) Prepovedana je kakršna koli oblika distribucije (kot so podarjanje, ponujanje, prodaja, predaja itd.) blaga otrokom in mladostnikom, ki jim ga ni dovoljeno kupiti, posedovati ali uživati v skladu z odstavki 1, 2 in 3. Določbe o prepovedi in kazenske določbe trgovinskega zakonika glede dobave in strežbe alkoholnih pijač otrokom in mladostnikom ostajajo nespremenjene.

(5) Z odstopanjem od odstavka 1 in odstavka 2, pododstavek 2, so mladostnikom dovoljeni posedovanje, uživanje in dobava alkoholnih pijač, če je to bistveni del njihovega poklicnega usposabljanja ali prakse, količina pri tem zaužitega alkohola pa mora biti minimalna.

(6) Z odstopanjem od odstavka 2, pododstavek 1, sta mladostnikom dovoljena posedovanje in dobava tobačnih in povezanih izdelkov, drugih nikotinskih izdelkov in pripomočkov za njihovo uživanje v okviru delovnega razmerja, če je to bistveni del njihovega poklicnega usposabljanja ali prakse.“

13. *Oddelek 20(1) se glasi:*

„(1) Mediji, predmeti in storitve, ki bi lahko ogrozili otroke in mladostnike, se ne smejo ponujati, predstavljati, dobavljati oziroma biti dostopni, zlasti če:

1. prikazujejo kazniva dejanja nečloveške brutalnosti kot zabavo, služijo povečevanju nasilja ali kako drugače spodbujajo agresijo in nasilje (npr. imitacije orožja, kjer obstaja nevarnost zamenjave s pravim orožjem, puške za airsoft in podobni predmeti);
2. diskriminirajo ljudi zaradi barve kože, svetovnega nazora, nacionalnega ali etničnega porekla, spola, verskega prepričanja, spolne usmerjenosti ali invalidnosti;
3. prikazujejo pornografska dejanja ali spolnost, pri čemer se ne spoštuje človekovo dostojanstvo.“

14. *Oddelek 21(2) se glasi:*

„(2) Dokazilo se lahko predloži na ustrezen način (npr. z mladinsko izkaznico dežele Štajerske, mladinsko izkaznico ali osebnim dokumentom druge dežele, uradnim osebnim dokumentom s fotografijo ali enakovrednim digitalnim osebnim dokumentom ali dokazilom o starosti). Osebni dokument mora v vsakem primeru vključevati fotografijo in omogočati preverjanje ustrezne starostne meje.“

15. *Oddelek 25(4) se glasi:*

„(4) Da bi preprečili ali ustavili nadaljnje kršitve s strani otrok in mladostnikov, imajo organi javne varnostne službe in nadzorni organi za varstvo mladih pravico odvzeti medije ali predmete, škodljive za mladoletnike, alkoholne pijače, tobačne ali povezane izdelke, druge nikotinske izdelke ter pripomočke za njihovo uživanje in droge, ki so bili predmet kaznivega dejanja v skladu z oddelkoma 26 in 27, ter jih predati okrajnemu upravnemu organu. Brez pravice do nadomestila lahko tudi nemudoma uničijo odvzete alkoholne pijače in tobačne ali povezane izdelke, druge nikotinske izdelke in pripomočke za njihovo uživanje, katerih vrednost je majhna. Zakoniti skrbniki morajo na zahtevo okrožnega upravnega organa prevzeti zasežene predmete. Če se je rok, določen v ta namen, iztekel, okrožni upravni organ smiselno uporabi odlok o zaplembi.“

16. *Oddelek 26(1), pododstavek 1, se glasi:*

„1. v nasprotju z oddelkom 14(1) ne poskrbi, da otroci in mladostniki, ki so pod nadzorom, ravnajo v skladu z določbami tega zakona;“.

17. *Oddelek 26(2), pododstavek 5, se glasi:*

„5. v nasprotju z oddelkom 18(4) alkoholne pijače, tobačne in povezane izdelke, druge nikotinske izdelke, pripomočke za njihovo uživanje, droge in podobne snovi dobavlja otrokom in mladostnikom, ki jih ne smejo kupiti, posedovati ali uživati; če se alkohol mladostnikom streže v okviru trgovinskega zakonika, v zvezi s tem veljajo kazenske določbe trgovinskega prava;“.

18. *Oddelek 27(2), pododstavek 5, se glasi:*

„5. v nasprotju z oddelkom 18(2) pred dopolnjenim 18. letom kupuje, poseduje ali uživa tobačne in povezane izdelke, druge nikotinske izdelke, pripomočke za njihovo uživanje, pijače, ki vsebujejo destilirani alkohol, in mešane žgane pijače ali uživa druge alkoholne pijače do te mere, da to povzroči večjo duševno ali telesno okvaro;“.

19. *Oddelek 27(2), pododstavek 7, se glasi:*

„7. v nasprotju z oddelkom 18(4) alkoholne pijače, tobačne in povezane izdelke, druge nikotinske izdelke, pripomočke za njihovo uživanje, droge in podobne snovi dobavlja otrokom in mladostnikom, ki jih ne smejo kupiti, posedovati ali uživati;“.

20. *Oddelek 28(1), pododstavek 1, se glasi:*

„1. alkohol, tobačni in podobni izdelki, drugi nikotinski izdelki, pripomočki za njihovo uživanje, droge in podobne snovi ter mediji, ki ogrožajo mlade;“.

21. *Oddelek 28(2), pododstavek 1, se glasi:*

„1. alkohol, tobačne in podobne izdelke, druge nikotinske izdelke, pripomočke za njihovo uživanje, droge in podobne snovi ali medije, ki ogrožajo mlade, dobavlja otrokom in mladostnikom, ki jih ne smejo kupiti, posedovati ali uživati, ali“.

22. *Oddelek 29 se glasi:*

„Oddelek 29.

Zaplemba

Mediji ali predmeti, ki ogrožajo mlade, alkoholne pijače, tobačni in povezani izdelki, drugi nikotinski izdelki, pripomočki za uživanje, droge in podobne snovi, ki so bili predmet kaznivega dejanja odraslih oseb v skladu z oddelkom 26, se zasežejo pod pogoji iz oddelka 17 Zakona o upravnih sankcijah, razen če se uporablja oddelek 25(4).“

23. *Oddelek 31(2), pododstavki 1 do 6, se glasijo:*

- „1. Splošni zakon o socialni varnosti, Deželni UL št. 189/1955, kakor je bil spremenjen z Deželnim UL I, št. 200/2023;
2. Zakon o varnosti hrane in varstvu potrošnikov, Deželni UL I št. 13/2006, kakor je bil spremenjen z Deželnim UL I, št. 186/2023;
3. Zakon o zdravilih, Deželni UL št. 185/1983, kakor je bil spremenjen z Deželnim UL I, št. 193/2023;
4. Zakon o igrah na srečo, Deželni UL št. 620/1989, kakor je bil spremenjen z Deželnim UL I, št. 3/2023;
5. Zakon o snoveh, ki povzročajo zasvojenost, Deželni UL I št. 112/1997, kakor je bil spremenjen z Deželnim UL I, št. 191/2023;
6. Zakon o tobaku in zaščiti nekadilcev, Deželni UL št. 431/1995, kakor je bil spremenjen z Deželnim UL I, št. 66/2019;“.

24. *Za oddelkom 31 se vstavi naslednji oddelek 31a:*

„Oddelek 31a.

Pravo EU

Ta sprememba Zakona zvezne dežele Štajerske o mladih iz leta 2024 (Deželni UL št. [...]) je bila priglašena v skladu z določbami Direktive (EU) 2015/1535 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (številka uradnega obvestila [...]).“

25. *Besedilo oddelka 32a se označi kot odstavek „(1)“. Za odstavkom 1 se doda naslednji odstavek 2:*

„(2) V različici spremembe Zakona zvezne dežele Štajerske o mladih iz leta 2024 (Deželni UL [...]) začnejo kazalo, oddelek 2, pododstavka 8 in 12a, oddelka 3(1) in 3(2), pododstavek 6, oddelek 4(3), oddelek 9, uvodni stavek in pododstavek 1, oddelek 10(2), pododstavek 3, oddelek 11(2), pododstavek 3, oddelek 13, oddelek 14(1), oddelek 18, oddelek 20(1), oddelek 21(2), oddelek 25(4), oddelek 26(1), pododstavek 1, in oddelek 26(2), pododstavek 5, oddelek 27(2), pododstavka 5 in 7, oddelek 28(1), pododstavek 1, in oddelek 28(2), pododstavek 1, oddelek 29, oddelek 31(2), pododstavki 1, 2, 3, 4, 5 in 6, ter oddelek 31a veljati prvi mesec po objavi, in sicer dne [...].“